

доступу: http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2009/urist-2-2009/files/law-2009-2_23.pdf

3. Четверте покоління прав людини в контексті взаємозв'язку правових та моральних норм/ Дар'я Крилова/Запорізький національний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2017/2/6.pdf>

Лісунов Ілля Андрійович,
курсант другого курсу ФПФПКП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Круглова Ольга Олександрівна,
кандидат юридичних наук, доцент,
старший викладач кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БЕЗ ВИНИ

Наша стаття присвячена проблемі цивільно-правової відповідальності без вини та її існування в сучасному цивільному праві. Особливістю цивільно-правової відповідальності є те, що в окремих випадках вона настає навіть за відсутності вини. Ми спробуємо розглянути цю проблему.

Цивільно-правова відповідальність — це встановлені законом юридичні наслідки за невиконання або неналежне виконання особою обов'язків, зобов'язань, що пов'язані з порушенням суб'єктивних цивільних прав другої сторони. Захист цивільних прав здійснюється в встановленому порядку загальним судом, арбітражним або третейським судом. Мета цивільно-правової відповідальності — відновлення порушених майнових прав [1]. Цивільно-правова відповідальність повинна забезпечити стабільність економічних відносин. Держава зацікавлена не в покаранні суб'єктів, а в такій поведінці особи, яка враховує інтереси суспільства та інших учасників економічного обороту. Поведінка людини є усвідомленим актом, тому досягти відповідної поведінки можна лише впливаючи на свідомість людини, встановлюючи певні рамки поведінки та забезпечуючи економічну та політичну стабільність в суспільстві [1].

Відповідно до ч. 1 ст. 614 ЦК України особа, яка порушила зобов'язання, несе відповідальність за наявності її вини (умислу або необережності), якщо інше не встановлено договором або законом), а в ч.2 ст. 1166 ЦК України закріплюється, що особа, яка завдала шкоди, звільняється від її відшкодування, якщо вона доведе, що шкоди завдано не з її вини. Таким чином, відповідальність за новим ЦК базується на принципі вини. Разом з тим, законом чи договором може бути встановлено інше, тобто допускається відповідальність і за відсутності вини.[1] Цивільний Кодекс визначення вини не дає, в ньому зазначені лише її форми та встановлюється, що особа, яка є невинною може це довести тим, що вона додержувалась всіх вимог зобов'язання. З цього робимо висновок, що вина в цивільному праві це невиконання всіх вимог особи, які від неї залежали, для належного виконання зобов'язання та для запобігання шкоди.

Те, що в окремих випадках вона настає навіть за відсутності вини відрізняє цивільну відповідальність від кримінальної та адміністративної.

Найчастіше до відповідальності за відсутності вини притягають власників лжерел підвищеної небезпеки. Лжерелом підвищеної небезпеки можуть бути . наприклад : транспортні засоби, промислові підприємства, будівлі, що за своєю природою становлять певну небезпеку для оточення, бо іноді можуть вийти з-під контролю людини, яка керує ними. Автомобіль може втратити керування на слизькій дорозі. На заводі внаслідок несприятливих природних обставин виходить з-під контролю хімічний процес. Власник такого об'єкта розуміє, що його власність породжує можливість небезпечних наслідків для оточення, але все-таки використовує автомобіль, підприємство здійснює будівництво. Через те закон покладає на нього підвищену відповідальність. Власник лжерела підвищеної небезпеки має відшкодувати завдану ним лжерелом шкоду незалежно від наявності вини. Отже, якщо автомобіль втратив керування й було пошкоджено торговий кіоск, власник автомобіля відповідатиме, навіть коли доведено відсутність його вини. Відповідальність за шкоду, заподіяну лжерелом підвищеної небезпеки, несе саме власник. Якщо аварію спричинив автомобіль, що належить підприємству, внаслідок чого загинула людина й завдано матеріальної шкоди, то до кримінальної відповідальності за наявності вини притягатиметься водій, але збитки відшкодуватиме не водій, а власник, тобто підприємство. Іноді трапляється, що власник лжерела підвищеної небезпеки, яким завдано шкоду, звільняється від цивільної відповідальності. Уявімо, що під час паволку капітан катера не зміг утримати судно й воно зіткнулося з пароплавом, пошкодивши його. Завдано шкоду, але чи може капітан або власник катера як лжерела підвищеної небезпеки відповідати за це? Ні, бо вони не могли протистояти силі стихії, внаслідок якої завдано збитки. Отже, ідеться про ліну непереборної сили і це є підставою для звільнення відповідальності. Громадянин, щоб покінчити життя самогубством, кидається під поїзд метро. Шкоду заподіяно, але сталося це внаслідок умисних дій того, хто постраждав. У цьому випадку відповідальність також виключається. У разі, коли скоєно цивільне правопорушення, особу можна притягнути до цивільно-правової відповідальності. Вона має на меті насамперед поновлення майнових прав того, хто постраждав, відшкодування йому матеріальних збитків.[2]

Згідно правової норми можна зробити такий висновок: ті, кому вона адресована, в певному розумінні «зв'язані» нею чи підкоряються певному зобов'язанню. Сама ця ідея бути зв'язаним, зобов'язаним поступати (чи не поступати) певним чином є основою терміну «обов'язок», хоча обов'язки, покладені законом, необхідно відрізнити від обов'язків, властивих іншим нормативним системам, таким як мораль, релігія тощо. Залишається, однак, достатньо важливим соціологічним фактом те, що право та мораль використовують одну термінологію відносно повинності, зобов'язань та обов'язків. Тим самим враховується не тільки зовнішній аспект і права, які покладають відповідні обов'язки на тих, хто в силу тієї чи іншої причини підпадає під сферу їх дії, але також і найбільш важливий внутрішній аспект, оскільки такі особи вважають себе реально зв'язаними цими обов'язками. З точки зору правового обов'язку, полягає в тому, що громадянин повинен відчувати себе зобов'язаним дотримуватись правових норм не чисто формально, оскільки він знаходиться в сфері дії права, і не тільки тому що він боїться покарання в випадку порушення ним свого обов'язку, а в силу того, що сама правова норма є найважливішою складовою частиною суспільної моралі.[3]

На нашу думку ця проблема буде актуальна завжди. Важливим фактом є те, що сама проблема вини полягає не тільки в її законодавчому визначенні,

а більш в її встановленні, у відшуканні межі між винністю і відсутністю вини. а також в тому, якими критеріями користуватися при встановленні вини. За нашими міркуваннями, вважаємо, що, наприклад, власник підприємства, які становлять, або можуть становити певну небезпеку для оточення, зобов'язаний передбачити такі дуже важливі, на нашу думку, питання, та зживати всіх залежних від нього заходів для запобігання заповіяної школи. Тому, що це може стосуватися не тільки його збитку, навіть при відсутності його провини, але й завлати фізичної школи собі або іншим особам. Поведінка людини є усвідомленою дією, тому досягти відповідної поведінки можна лише впливаючи на свідомість людини, встановлюючи певні рамки поведінки та забезпечуючи економічну та політичну стабільність у суспільстві

Бібліографічні посилання:

1. //Інтернет – ресурс//: Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. https://uk.wikipedia.org/wiki/Цивільно-правова_відповідальність
2. // Інтернет – ресурс//: стаття : «Цивільна відповідальність без вини – Захист прав – Основи приватного права в Україні» , <http://zalik.org.ua/index.php?newsid=52318>
3. // Інтернет – ресурс// : стаття : «Підстави та умови цивільно – правової відповідальності» http://pidruchniki.com/1435012045927/pravo/pidstavi_umovi_tsivilno-pravovovi_vidpovidalnosti
4. Цивільний Кодекс України
5. // Інтернет – ресурс//: стаття : «Проблеми цивільно-правової відповідальності без вини» <http://forlawver.com.ua/referatv/grazhdanskoe-pravo-ukrainy/page,2,7997-problemi-civilno-pravovoyi-vidpovidalnost-bez-vini.html>

Балагун Іван Сергійович,
здобувач Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Круглова Ольга Олександрівна,
кандидат юридичних наук, доцент,
старший викладач кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПРАВОЧИНУ

Двадцять перше століття, на самому своєму початку може охарактеризувати себе як нова науково-технічна революція. З цього приводу можна висвітлити значну кількість чинників такого явища: значне розвинення наукової сфери суспільства, більш широкий спектр можливостей, на відміну від світу, п'ятдесятьма роками раніше. Через значну кількість змін у соціальній сфері, починається змінюватися і система права, яка безпосередньо регулює у ньому відносини. На підприємствах установах та організаціях процес діяльності максимально полегшується за допомогою застосування машин, а комп'ютери та мережа Інтернет, мабуть зараз наявні майже в кожній домівці. Саме тому з'являється такий термін як електронний